Ն՝ 8831 28 ՕԳՈՍՏՈՍ, 10 ՍԵՊՏԵՄԲԻՐ 1914 ԲԷՆԶԵՆՏԻՐ 28 ԱՂՕՍՏՈՍ 330 30ԸՆԾԸ ՄԻՆԷ

ՍԱՀՄԱՆ ԻՄԹԻԶԱՔ ՎԷ ՄԻՏՏԻՐԻ
ՏԱՎԱՆ ՎԷՐԱՐԱՆ
ՅԱԿՈԲ ՋԻՎԷԼԵԿԵԱՆ

Միւսսսիսի
ՏԻՓՐԱՆ ՋԻՎԷԼԵԿԵԱՆ
Թարիխի թէսսիսի 1877

ՊԱՏԿԵՐԱՏԻՊԱՐԱՆ
Ն. 49

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՄԻԼԼԻՅԷ, ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ — ԵԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ — 20 ԲԱՐԱ

جريدهٔ شرقيه
صاحب امتيازى اغوب جيوملك
وسمى ديكران جيوملك (١٢٩٣)
DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondé en 1877.
Directeur-propriétaire :
AGOP DJIVELÉGUIAN
AVOCAT
vis-à-vis la S.-Porte, No. 49

Կազմեալ այն մեվասս հագգրնա սահիպի իմբիյազա միւռանսաբ օլընը։ Մագպուզլար սահիպի իմբիյազրն իմպասրնը վէ իսարէխանէնին մեսիր ամանաթ օլմալը տր։ Ցեռն օլընսրնը ամալ եվրագ իասէ օլընմազ։ Իլանատ սեռալիթի միւրեթիւ իլէ նեռ օլուենուր։

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԱՐՐ ԲԷՆԻՆ (ՄԷՋ. 2)

Սրանպոլ վէ Թուրգիա, սեռեկիյի	130	գրշ.
» » » 6 այլըզը	70	»
» » » 3 այլըզը	40	»
Մեմալիքի էճնեպիյէ սեռեկիյի	32	ֆր.
» » » 6 այլըզը	17	»
» » » 3 այլըզը	10	»

1914 ՀՈԿՏ. 1 ՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ ԳԱԲԻԹԻԼԱՍԻՕՆԼԱՐԸՆ ԼԱՂՎԸ

ՄԱԹՊՈՒԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ ՄԻՏԻՐԻՅԷԹԻՆՏԷՆ

ԳԱԲԻԹԻԼԱՍԻՕՆԼԱՐԸՆ ՐԷՃ ՎԷ ԲԻՐԱՍ ՀԱԳԳՐՆՏԱ ՀԻՒՐԻՄԱԲԸ ԷՆԵԿԵՊԻԷՅԷ ԲԷՊԼԻՐ ԻՏԻԷՆ ՆՕԲԱՆԸՆ ՍՈՒՐԷԲԻ ՏԻՐ

Հիւքիւմէթը Օսմանիյէ եվրոբալը դարը պէտէյէկի միհմանիւազլէզ վէ ասքէրլէք հրսալրընը սեվգիւլէ Քիմէրէք էշէն Շարգա կեւէճեք եճնեպիէրին Թաալ օլմասը տէքամմա վազրէսը սուրէթը մահասուսէաթ Թային վէ սեվգիթլերե Քէպլիդ եւլեմիշ իսի։ Գապը Ալիին սբրի քէնտի էիթիյարլը գապալ էթիկի պու տէրեմ պիտէրէ պիր իմթիյազ չեքլինաթ Քէֆսիր վէ պիր Թաղմ Թեմմիլաթ իւլ տէ Քէեւիս վէ Քէվսի օլընարագ ուհուսը տիրեզ նամալը զէմանըմզա գապար սեվմասի։ հալազուքի սարը տիրին սիսթիրին հուգուգիւէսինի վէ հաքիմիյէթը մեսիյէ եսասընա Քէմամն մուղիրը պուլընան պու իմթիյազա՝ պիր Թարֆտան հիւքիւմէթը Սէնիյէնին Քէրազզը վէ ինքզրֆքնա մանի օրազը կէպի ,տիկէր Թարֆտան տա տիւվեյը էճնեպիյէ իւլ օլան մինասէպաթընա պիր Թաղմ սուի ,Քէֆէհհիմէր Քէվսիս իմթիյազ իթիպարլը,մինասէպաթը մեզգիւրէնին մաթլուպ տերեհմէտ քէսպը տալահ վէ սամմիյէթ իթմէսինէպիր հալու Քեւեքի իմթիյազաթ իսի։ Տէվսէթը Ալիյէ 1255 կեւլիսանէ խասթը հիմայնը իւլ սաբիւ օլարզը Թարիզը Քէեւասա վէ իսլահաթա հէր մանիայը կթիհամ իսէրէք եւիւիմէգաթ սէվամ Ֆմրշ վէ եվրոբա տիւի մեսէնիյէսին-ահնազը օլան մեվզեը իրրազ իչէն խասաթը տիրէրի հուգուգիւէրի գապալ ի պէնամ տեվէրթի պունլարա խաթիրա բրօկրամնան տարլամզը։ Մէչրուբիյէթը իսարէնին Քէսիսիր հիւքիւմէթը Օսմանիյէնին Թաղլեզ Քէեճաեւասէ սարֆ իմթիյազի մեսէնին պիր մանվանֆգազիյէթը մեսուսէ իւլ Քէնէվվիւհ իմթիյազնի կէսարէրը։

Մ ամֆիյի հաքիմիյէթ տեվէրէն էն միւհիմ պիր բիրնէր օլան հագդ զազա, ուհուսը տիրէք իճապաթընան օրազ էճանիպին իչիրաքը վէ պիր չօգ գանունլարը եճնեպիէրէ թաթպիգ օլընամասազը իսասալը հագդը Քէչէրիւ տեվէրին Թազերտի, մեմլեքէթին ատարիյնի իրլալ իսէն պիր ճիւրմ ֆիրի հագդնան միւհեմմէնատան ասալը Թաղգիպաթ իֆրա իսրեմմիսի վէ եա պիր Թաղմ գուլուա վէ չուրուա բրլալէթ մեճասուրիյէթիւլե հուգուգը ումումիյէնին զիյատ օղրամասը վէ ամնը ազբասան միւքեվեմա պիր նիքաբը սուրէթ վէ մեբերիի հալեինին Թաղիեթի ազբարինէ կէօրէ Թասարուա վէ Քենվվիւ իթուշի Ֆէրի գուլուա իթիհանիյէ մեմլեքէթաէ Քեբազզի տարի նամնա վուգուզ պուլան Քեչեպիսուլերին քեճաֆէնինէ գարը գոլըմզ պիր ուրա Քեչքի իսիյոր։

Եէնէ ուհուսը տիրէք իճապաթընան օլարագ եճանիպին մեմլեքի Օսմանիյէ սահիլինաէ Քեքեւլէքի մայիեէն տարամ պուլունմասարը Գապը Սիյի սեմիլ եալնըզ իսլահաթ իշա իսիւեմիսի վէ եա պիր Թաղմ գուլուա վէ չուրուա բրլալէթ մեճասուրիյէթիւլե հուգուգը ումումիյէնին զիյատ օղրամասը վէ ամնը ազբասան միւքեվեմա պիր նիքաբը սուրէթ վէ մեբերիի հալեինին Թաղիեթի ազբարինէ կէօրէ Թասարուա վէ Քենվվիւ իթուշի Ֆէրի գուլուա իթիհանիյէ մեմլեքէթաէ Քեբազզի տարի նամնա վուգուզ պուլան Քեչեպիսուլերին քեճաֆէնինէ գարը գոլըմզ պիր ուրա Քեչքի իսիյոր։

Ինէք պու էմնիյէթ տարիգասրլա սարը քի չնմայիւ գասար սեվգիրի Քեբազզրնան մէն իչիւն պիր տրագ պազը օլմզ օլան ուհուսը տիրիգէյի վէ ատնէրե միւքեֆէրի վէ եա ատնէրան միւքեվեվէսի պէր հիւլի միւսլիմանի վէ հուգուգը, 1 Թշրէրնը եվվել 1914 Թարիխինան իրթիգարէն իւղո իւլ տեվէրնի՝ ներ իւլ օլան միւնասէպաթընա հուգուգը ումումիյէի ինիվեը էսասաթընը գապալ իթմէյէ գարար վերմիշ տիր։

Հիւքիւմէթը Օսմանիյէ իչիւն եէնի պիր տեվրէնի մեսուսէ քիչրա իսեեէգ վէ պինայէս ալէկ գարը տաբլանէլերինճէսէ պիւս չիւպէ պասիյի մահզուզիյէթ օլմագ օլան գարարը վագզը Քեպլեղ իւլ քէսպը ֆախր իթիւմ սրբասա չուրասընը իւլվեյի վահիպէան տա իսեբիմ քի, Գապը Սիյ ուհուսը տիրիգալը հիւքիւմանն իսգար իթմէքէ տիվրեգ Եսնէպիյէսէն հիչ պիրինէ գարը ղալրը գասրեը Քէեվիզ պիր հագդ սրբասը պիր ֆիքր բէրվերեսէ իթմէքաէ օլմալը վիմանը Օսմանիյին մէնֆիյի ալիյէսի նամնա հարքէթ իթմէքաէ տիր։ վէ հուգուգը տիվէլ էսասընա Քեվֆիզնն Քիճարէքը մուահէսնամէլերի ազանա ամասէ տիր։

ՁԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

1914 Հոկտ. 1 Թարիխի Թիւրքիա իչիւն եէնի պիր տեվրէի Քեճեաիւա ալմզը տիր։ Ֆիլոգիգա սարբլարանն պէրա պու գաբիթիլասիօնլար Թիւրքիալարը Քերազզրընա էլմ պիր էնկել օլմագա իսի քի, Թիւրքիա եհալիսինին Քերազզը վէ ինքզրֆքնը քեար իթմէքաէ իսի։ Սէնսաթ վէ Թիճարէթ հէլե եվրոբալարա ֆէվզելամաէ միւսաիր օլուպ, տարլ Թիւրքիա եհալիսինին էլի գալը պազը պուանդրյոր իսի։ Իլքէ պու գաբիթիլասիօնլարը լուղվը պասէմա Թիւրքիալարա եէնի պիր Քերազզը սահէսի քիչրա իթմէյ տիր քի, պունանան իսթիֆատ իթմէք, չահրանը Քերազզրա պէօիւք պէօիւք տարմար տիր, պիր սէզ իլէ տրքզ զենկին օլմագ եէրը իսթիյարլըմզա տիր։ Գաբիթիլասիօնլար՝ Թիւրքիալարը պօյնանա Թազլամզը պիր պօյունարդ իսի, պեզի եզմէքաէ իսի։ Իլքէ տիվրեգ պունան գուրբուլարդ։ Գունա տարլարանն պէրու Թիւրքիա-գա եալյանլար՝ մեմլեքէթին գալանլարինէ Թազ իսրեմ քի, Գապը Սիյ ուհուսը տիրիգալը հիւքիւմանն իսգար իթմէքէ տիվրեգ Եսնէպիյէսէն հիչ պիրինէ գարը ղալրը տարլարանն փիքր բէրվերեսէ իթմէքաէ օլմալը վիմանը Օսմանիյին մէնֆիյի ալիյէսի նամնա հարքէթ իթմէքաէ տիր։ վէ հուգուգը տիվէլ էսասընա Քեվֆիզնն Քիճարէքը մուահէսնամէլերի ազանա ամասէ տիր։

Եէնէ ուհուսը տիրէք իճապաթընան օլարագ եճանիպին մեմլեքի Օսմանիյէ սահիլինաէ Քեքեւլէքի մայիեէն տարամ պուլունմասարը Գապը Սիյի սեմիլ եալնըզ իսլահաթ իշա իսիւեմիսի վէ եա պիր Թաղմ գուլուա վէ չուրուա բրլալէթ մեճասուրիյէթիւլե հուգուգը ումումիյէնին զիյատ օղրամասը վէ ամնը ազբասան միւքեվեմա պիր նիքաբը սուրէթ վէ մեբերիի հալեինին Թաղիեթի ազբարինէ կէօրէ Թասարուա վէ Քենվվիւ իթուշի Ֆէրի գուլուա իթիհանիյէ մեմլեքէթաէ Քեբազզի տարի նամնա վուգուզ պուլան Քեչեպիսուլերին քեճաֆէնինէ գարը գոլըմզ պիր ուրա Քեչքի իսիյոր։

Դարիթիլասիօնլարը լուղվը չերեֆինէ պու կեճէ Շեհր Էմանէթի 300 քիչիւք պիր գիմֆէթ վերեէք վէ պունա վիւքել, Մեպասան վէ Ճէմիյէթը սամմիյէ վիլայէթ վէ պէլեսիյէ ազալրը վէ Ֆըրգա գոմանանարը վէ Տիվանը Հարպ բէյսի, Շեհր Էմինի, Բալա միւսիրի վէ սարբէ հազրը պուլունանազլար տրը։ Շեհր Էմանէթի Սթանպուլ եհալիսինին իճրա իթմէկի Քեղանիւրաթը մեսիյէ Թազրա սամամ պէլեսիյէ սարիբէլերինէ Քեղկրաֆլա պիսիրիպ, քէնտի եհալիլերինէ պու Քեպլերինի Թեմմինի իմմիյ տիր։

Ֆիւնքի Նիամիյէր օ գասար մանթազամ օլմուշ տրը քի, ճիւզի պիր հարեսէ պիւլ վուգու պուլմամզ տրը։ Հէր Թարֆտա, «Եաշասը՝ Թիւրքիա, Գահր օլսո՝ նա սիւլմանլարըմզ,» նիասաբ իչիսիմիզ տիր։

Իթթիհատ վէ Թերազզը հէմիյէթի մերքեզինանէն նէյր օլուճան պիր իլանա կէօրէ, Սուլթան Ամէտ մեմանանա պու կիւն սասթ 2ամ պիր իթթիհատ ումումի վուգու պուլմագ տրը։

Գրուսա վէ Իզմիրէն կէլէն Թէլեկրֆիլրա կէօրէ, գաբիթիլասիօնլարը լուղվը հասեպսիզ եհալի նիամայիյը միլլետ պուլընըզ նազրայը իյրա իթմիյէր, Շեհր այն եարբզ մուզիգալար չամզալար տրը։

ԳԱԲԻԹԻԼԱՍԻՕՆԼԱՐԸՆ ԹԱՐԻԽԶԷՍԻ

Գաբիթիլասիօնլար հագդնան պունան եվվել կազմամզդա մուֆասալ մալիմանը Թարիխիսէ վերմիշ օլուպ, Թեքերընան սարֆը նազրա, եալընզ օնլարը քիչիւք պիր Թարիխչէսինի սիրի իթմէկի մինասիպ կէօրիւյորզ։

Իլք գաբիթիլասիան 1535 այնէսինա Ֆրանսա գրալը Ֆրանսուա իլէ Սուլթան Սիւլեյման արասընա, իքինճիսի 1569սա եինէ Ֆրանսա իլէ, 3ննճիսի, Սուլթան Մուրատ Սալիս իլէ Ֆրանսա գրալը Իչիւնճի Հանրի հինճի վէ 5ննճիսի Սուլթան Մէհմէտը Սալիս իլէ Ֆրանսա գրալը հինճի Հանրի 1604աէ, 6ընճրը Սուլթան Մէհմէտ Բրապի իլէ հինճի Լուի արասընա օլմուշ տրը։ Գաթի պիր մահիյէթի հայիզ վէ հեյէթը ումումիսի իթիպարլը էլան մէրի վէ միւքեթը օլան Շինճի գաբիթիլասիան 1740աէ ապա իսիյմիշ վէ 85 մասաէ իլէ 42 միւզեյլել մասաէսէն իպարէթ պուլընմզ տրը։

«ԻՍԹԻԳԼԱԼ ԿԻՒՆԻ»

Պու կիւնքի «Թանին»էն.—

Գուրթուլարդ... իլքէ պու կիւն հիւքիւմէթին եճնեպի սեվվէյլերէ Քեպլեղ իթթիհատի նօթալը օգուրզասան սոնրա կէնիյ պիր նէֆեսը խէլաս վէ իսթրահաթի դայն օլան հէր Օսմանլը բիրբիրէյէն սուրարզլարընան ֆըրլայմասդ եէկեանէ սէօղ։ Լ.Լվէթ, գուրթուլարդ։ Աբբրլարանն պէրու հերանէ պիր ազ սասաիրի ինանմամասը։ Գաբիթիլասիան

ՄՈՒՀԱՐԷՊԼԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ԹԷՊԼԻՂԱԹԸ ՐԷՍՄԻՅԷ

ՖՐԱՆՍԷԶԼԱՐ

Բարիզ, 9 Սեպտ. սպան սաթ 2.— Եվվելյի կիւն պիւթիւն ճեպէ իւզելիւնաէ պայլանան հարաքեթը ումումիյլ էնասընաա միԹԹիգիդին օրաուլարը հիշ պիր Թարաֆաա մաղլուպ իսիմէմ, պիլաքիս սիւշմէն արազի դալա իթմիշ ապր։ Ֆրանսէզ-Ինկիլիզ օրաուլարը բեք չոգ էսիր ալմըյար սաբր։ Կալցիսաա Բուլար՝ Ավաթբիսալարա գարը հարաքեթը Թեճավուզիյէլերինէ մուվաֆֆագիյէլե եվամ իսիյորլար։ Նեգալուէթ զապթ էսիյմիշ ապր։ Ավաթբիսալար քեմաիլեն կէրի չէքիլիյորլար։ Բուս սիւվարիսի Գարբաթ Թեբեչերինէ վասլ օլմըշ սաբր։

ԻՆԿԻԼԻԶԼԷՐ

Սեպտ. 7 Թարթիսիյե Ինկիլիզաա խարիճիյե նէզարէթինէ ապիտեքի Թեւեկրաֆ վիրուա իթմիշ ապր։

— Գինկալ իսարէ մէզելիսինէ ապիտեքի գարար վէրիրմիշ ապր։ «Գու մէզիս Հինա Գրալ վէ Իմբէրաթորը օլան զաթը հայմէմէյալերինէ քէնար տէրին սարաֆաթքընը վէ քիւրսի վէ զաթը-քարալարընը Թէքմինաթընը արզ իթմէք իսթեր։ քէզ՝ Գրիթանիա Հինաթաթանընաա Թէկաիս իսէն հիւքիւմթէ զաթի իթմասընը արզ իսէրէք էհալինին հուզուր վէ խելասը զմինընաա էլէ ալընմասը լազալ կէլեն հէր նէվ Թէապիւերին Թաթպիգնէտ մէզքիր հիւքիւմէթլի Թէկինաը մէսաի իթմէք խուսուսընաաքի սարալրլամա գարարընը գայա ու իթան իթմէք իսթէր։

Լանդրաաա պուլունան Հինալիէր սաթի Գրաա օլան սարագաթ վէ ուպրանայէթլերինի արզ իթմիշլեր ապր։

՝՝ Պիր բանքին։— Ինկիլիզաա սէֆարէթի Սեպտ. 6 Թարթիսլի Թալիդին կէնճի ֆէզրասընին պիր վէճհիաթի Թաստիգինի բէճա իսիյոր։ — Ինկիլիզ պանրիյէսի պու կիւն զալէթ գուվվէթլի ալմագա պէրազայր օնրն գուվվէթի պանրինի սընրք 13 սէֆիսէ՝ 15 գրուազէօր վէ 20 Թարբիաս մանիսարրիպի իլէ եանիսմիզաքի 12 գալ զարֆընաա Թէգէիա իսիլճէնէք ապր։ Գու սուրէթլի ալնը զէման զարֆընաա քէնար ֆելյասընա պու զամանը անմագ 3ազ պէրինի հարապիճէք օլան Աւէմանաա ֆիլասընա Ինկիլիզ ֆիլասընին բիւճհանիյէթի հիսս ալընըր սէրեճէաէ սրթառագ ապր։

՝՝ Ինկիլիզաա խարիճիյե նէզարէթինէն 8 սեպտ. Թարթիսլիե վիրուա իսէն Թելեկրաֆ ապր։

— Ժենկալ իսարէ մէզելիսինէ ապիտեքի գարար վէրիրմիշ ապր։ «Գու մէզիս Հինա Գրալ վէ Իմբէրաթորը օլան զաթը հայմէմէյալերինէ քէնար տէրին սարաֆաթընը վէ քիւրսի վէ զաթընա գարը ալուսալիրէթ վէ ֆէսաքներընը Թէկ